

Śrīparamādyā 校訂テキスト 第6章・第7章

『理趣広経』の翻訳研究会

はしがき

本研究会は、『理趣広経(Śrīparamādyā)』のチベット語訳校訂テキストおよび試訳の作成を中心とする文献学的研究を目的としている。本稿では、これまでの研究¹に引き続き、第6章および第7章のチベット語訳校訂テキストを報告する。

<研究会参加者>

大塚恵俊（総合佛教研究所研究員・研究会代表者）

種村隆元（大正大学特任准教授）

苦米地等流（人文情報学研究所主席研究員）

倉西憲一（大正大学非常勤講師）

伊久間洋光（真言宗豊山派総合研究院宗学研究所研究員）

伊藤真弘（総合佛教研究所研究員）

横山裕明（大正大学大学院研究生）

蓮舎経史（大正大学大学院研究生）

駒井信勝（大正大学大学院研究生）

名取玄喜（総合仏教研究所研究生）

伊集院栞（東京大学大学院博士後期課程）

* 文責

第6章・第7章担当 大塚恵俊

¹ 『理趣広経』の翻訳研究会[2013][2014][2015]

(128)

資料

校訂テキストの整理にあたり、以下の資料を用いた。

<チベット語訳>

Śrīparamādyā-nāma-mahāyānakalparājā.

Rin chen bzang po • Śraddhākaravarman 訳

D : Derge ed. no.487, ta 第6章(163b6-) 第7章(165b4-).

P : Peking ed. no.119, ta 第6章(168a5-) 第7章(170a5-).

C : Cone ed. no.122, ta 第6章(179b4-) 第7章(181b7-).

N : Narthan ed. no.437, ña 第6章(314b3-) 第7章(317a6-).

H : Lhasa ed. no.453, ja 第6章(119b5-) 第7章(123a1-).

T : Toyo Bunko Manuscript Kanjur(河口写本)no.441(1),

ña 第6章(19b2-) 第7章(21b4-).

<漢訳>

『最上根本大楽金剛不空三昧大教王経』

法賢訳 大正 no.244, vol.8, 第6章(p.792c23-) 第7章(793c26-).

<註釈>

Śrīparamādyā-ṭikā.

Ānandagarbha 作, Rin chen bzang po • Śraddhākaravarman 訳

(*Ṭikā* D): Derge ed. no.2512, si 第6章(177a3-) 第7章(188b7-)

(*Ṭikā* P): Peking ed. no.3335, yi 第6章(214b4-) 第7章(230a6-)

略号および記号

本稿で使用される略号および記号は以下の通りである。

	śad
	ñis śad
om.	omitted
AdhŚ	<i>Adhyardhaśatikā Prajñāpāramitā</i> (=Tomabechi[2009])
STTS	<i>Sarvatathāgatattvasaṃgraha</i> (=堀内[1974][1983])
ŚP	<i>Śrīparamādyā</i> (=『理趣広経』の翻訳研究会[2013][2014][2015])
[*]	咎

[★] 結

凡例

- (1) 校訂に当たり、基本的にはDを底本とし、その他のチベット大蔵経諸版および写本大蔵経を校合して適切と思われる読みを採用することにした。
- (2) 本研究会では、Ānandagarbhaによる詳細な逐語訳であるŚrīparamādya-ṭikāを並行して読み進めている。その際、註釈に引用される原文を回収し、その回収できた原文も異読において示した。なお、註釈書を表す略号は混同を避けるために()で囲い、デルゲ版と北京版で読みが異なる場合は、(Ṭikā D)および(Ṭikā P)として各々の読みを示し、同一の読みの場合は、(Ṭikā DP)として両者の読みをまとめて示した。
- (3) チベット語の句読の位置などは、原則として底本としたDに従った。
- (4) Tには省略形の表記方法がしばしば見られるが、その表記の意味する語句に戻した上で異読を示した。
- (5) 法賢訳には明らかな誤訳と思われる箇所があり、チベット訳と対応しない場合が多いため、参照する程度にとどめたが、必要に応じて重要だと思われる読みは校勘欄において示した。
- (6) テキストの段落分けについて、略本に対応する各章の冒頭部分はAdhŚに従い、後半の儀軌を読む部分は内容を考察した上で独自に段落分けを行った(詳細は構成表を参照)。
- (7) 後註には、アルファベットの記号を付した部分と一致する、あるいは類似する記述が確認される文献の該当箇所を提示した。
- (8) 本経は、『理趣経』略本に相当する内容を包摂していることから、本来ならば、略本に属する諸本やそれらの註釈書の読みも異読に提示すべきであろう。しかし、今回は煩雑となることを避けるために、略本の異読は必要最低限の提示にとどめ、AdhŚに対応する箇所を後註に提示した。
- (9) 校勘欄には、アラビア数字を付した部分の異読を提示した。各註記の左端に示す読みが本研究会において採用した読みであり、]]を挟んでその読みを支持するチベット大蔵経諸版の略号を示した。また、その他の読みが確認される場合には;で区切り、その読みを支持する諸版の略号を示した。以下に一例を示す。

e.g. kyi]] DP(Ṭikā D); kyis CNHT(Ṭikā P)

→この場合は、kyiの読みを採用し、その読みを支持するのはD、P、(Ṭikā D)の3

(130)

つの版である。異なる kyis の読みを支持するのは C, N, H, T, (T̄ikā P)の5つの版である。

第6章・第7章の構成

<第6章>

パラグラフ	ŚP(D)	法賢訳	説示内容	補記
55	163b6-164a2	792c24-793a1	四句	『理趣経』 略本に対応
56	164a2-164a3	793a2-793a5	得益	
57	164a3-164a4	793a6-793a9	重説	
58	164a4-164a7	793a10-793a15	マンダラの造立	金剛拳
59	164a7-164b3	793a15-793a26		
60	164b3-164b6	793a26-793b6	入マンダラ・灌頂	金剛名灌頂
61	164b6-164b6	793b6-793b7	[パタ成就法] ²	
62	164b6-165b4	793b7-793c25	諸事業の成就法	全42項目

<第7章>

パラグラフ	ŚP(D)	法賢訳	説示内容	補記
63	165b4-165b6	793c27-794a2	四句	『理趣経』 略本に対応
64	165b6-165b7	794a3-794a6	重説	
65	165b7-166a1	794a7-794a10	マンダラの造立	文殊師利
66	166a1-166a4	794a10-794a17		
67	166a4-166a7	794a17-794a25	入マンダラ・灌頂	剣の名灌頂
68	166a7-166a7	794a26-794a26	パタ成就法	
69	166a7-166b3	794a27-794b9	諸事業の成就法	全8項目

² パラグラフ 61 にはパタ成就法を示唆する具体的な記述を確認できないが、その他の ŚP 各章の構成と説示内容を比較すると、パラグラフ 61 はパタ成就法を説く部分に相当する。なお、同様に第5章もパタ成就法は省略されている(Cf. 『理趣広経』の翻訳研究会[2015, (p.72)]).

དཔལ་ མཚོག་ དང་ བོ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ཐེག་ པ་ ཚེན་ བོའི་ རྟོག་ པའི་ རྒྱལ་ བོ་

Ch. VI

55^(a)

[D 163b6 ; P 168a5 ; C 179b4 ; N 314b3 ; H 119b5 ; T 19b2]

[(*Tīkā* D) 177a3 ; (*Tīkā* P) 214b4]

དེ་ རས་ བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ ཡེ་ ཤེས་ གྱི་¹ ལྷག་ རྒྱ་ ཐོབ་ པ། ² དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ ལྷ་ ཚུར་ འཛིན་ པ། དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ རྟག་³ པས་ ཡང་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ ཡེ་ ཤེས་ གྱི་ ལྷག་ རྒྱའི་ ཕྱིན་ གྱིས་ ལྷོབ་⁴ པ་⁵ རྟོ་ རྟེ་ ཞེས་ བྱ་ བའི་⁶ ཤེས་ རབ་ གྱི་ ས་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པའི་ རྒྱལ་ འདི་ བཤད་ རོ། ⁷

(1) དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ ལྷའི་ ལྷག་ རྒྱ་ ཡོངས་ ལྷ་ འཛིན་ པ་ རི་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ རྟོན་ ཏུ་ འགྱུར་ རོ།
H120a

(2) དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ གཤུང་ གི་ ལྷག་ རྒྱ་ ཡོངས་ ལྷ་ འཛིན་ པ་ རི་ ཚོས་ ཐམས་ ཅད་ ཐོབ་⁸ པར་ འགྱུར་ རོ།
D164a

(3) དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ ལྷགས་ གྱི་ ལྷག་ རྒྱ་ ཡོངས་ ལྷ་ འཛིན་ པ་ རི་ རྟིང་ རེ་ འཛིན་ ཐམས་ ཅད་ ཐོབ་ པར་ འགྱུར་ རོ།

(4) དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ རྟོ་ རྟེའི་ ལྷག་ རྒྱ་ ཡོངས་ ལྷ་ འཛིན་ པ་ རི་ ལུས་ དང་ རག་ དང་ ལེམས་⁹ ཐམས་ ཅད་ རྟོ་ རྟེར་ རྟོ་ རྟེའི་ དངོས་ ལྷག་ དམ་ པ་ ཐོབ་ པར་ འགྱུར་ རོ།
N315a

¹ ཡེ་ ཤེས་ གྱི་] DPCH ; om. NT ² པ།] DPCNHT ; པས་ (*Tīkā* DP) ³ རྟག་] DPCHT(*Tīkā* DP) ; རྟགས་ N ⁴ ལྷོབ་] DPCH ; བལྟམས་ NT(*Tīkā* P) ; ལྷོབས་ (*Tīkā* D) ⁵ ཕྱིན་ གྱིས་ ལྷོབ་ པ་] (Cf. 安想法賢訳) ⁶ བའི་] DPCN ; བ་ HT ⁷ རོ།] DPCH ; རེ། NT ⁸ ཐོབ་] DPCNHT ; འཕོབ་ (*Tīkā* DP) ⁹ ལེམས་] DPCHT ; ལེམས་ ཅན་ N

56^(b)

[D 164a2 ; P 168a8 ; C 179b8 ; N 315a1 ; H 120a3 ; T 19b6]

[(*Tīkā* D) 178a7 ; (*Tīkā* P) 216a7]

སྲུ¹ ལ་ ལ་ ཤེས་ རབ་ གྱི་ བ་ རོལ་ ཏུ་ རྩིན་ པའི་ ལྡོམ་ འདི་ ཉན་ པ་ དང་ འཆང་ བ་ དང་ རློག་ པ་ དང་ ལྷུང་ འབོག་²
P168b C180a
པ་ དང་ ལློམ་³ པ་ དེས་ དེོས་ གྲུབ་ ཐམས་ ཅད་ དང་ རྟུན་ སྲུམ་ ཚོགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ དང་ ཤེས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ དང་
དགོས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ དང་ ལྷས་ དང་ དག་ དང་ སེམས་ ཐམས་ ཅད་ རྫོང་⁴ རྫོང་⁵ དེོས་ གྲུབ་ དམ་ པ་ ཐོབ་ ཉས་
ལྷུང་ ཏུ་ ལྷ་ ཉ་ མེད་ པ་ ཡང་ དག་ པར་ རྫོགས་ པའི་ བྱང་ ལྷུབ་ མའོན་ པར་ རྫོགས་ པར་ འཆང་ ལྷ་ བར་ འགྱུར་ རོ།

57^(c)

[D 164a3 ; P 168b2 ; C 180a2 ; N 315a3 ; H 120a6 ; T 19b7]

[(*Tīkā* D) 178b5 ; (*Tīkā* P) 216b6]

དེ་ ཉས་ བྱང་ ལྷུབ་ སེམས་ དཔའ་ སེམས་ དཔའ་ ཆེན་ བོ་ རྫོང་ རྫོང་ ལྷ་ ལྷུང་ དམ་ ཚོགས་ ཆེན་ བོའི་ རྫོང་⁵ རྟུག་ ལྷ་ ཡོངས་
སྲུ་ འཛོན་ པས་ དོན་ གྱི་ གནས་ འདི་ ལྷ་ ཆེར་ ལྷོན་ ཉ། བཞིན་ རབ་ ཏུ་ འཛུམ་ ཞིང་⁶ རྫོང་ སྲ་ བའི་ རྟུག་ ལྷ་ ཐམས་
ཅད་ གྱི་⁷ དེོས་ གྲུབ་ གྱི་ དམ་ ཚོགས་ ཅེས་ བྱ་ བའི་ ལྷིང་ བོ་ འདི་ གསུངས་ མོ། ། ཨེ། 8
T20a H120b

58

[D 164a4 ; P 168b3 ; C 180a4 ; N 315a5 ; H 120b1 ; T 20a1]

[(*Tīkā* D) 179a1 ; (*Tīkā* P) 217a2]

དེ་ ཉས་ འདི་ གསུངས་ པ་ ཅོས་ ལྱིས་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ སོགས་ པ་ སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་
བཅོས་ ལྷན་ འདས་ རྫོང་ རྫོང་ སེམས་ དཔའས་ རྟུག་ ལྷ་ ཐམས་ ཅད་ ལྱིས་ རྫོང་ རྫོང་ སེམས་ དཔའ་ ཉིད་ ཏུ་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་

¹ སྲུ་] DPCNHT ; གང་ (*Tīkā* DP) ² འབོག་] NHT ; དབོག་ DPC ³ ལློམ་] DNHT ; བསྐོམ་ PC ⁴ རྫོང་
རྫོང་] DPCHT ; རྫོང་ N ; om. (*Tīkā* DP) ⁵ རྫོང་] DPCNHT ; om. (*Tīkā* DP) ⁶ ཞིང་] DPCH ;
ཞིང་ རྫོང་ སྲ་ ཞིང་ NT ⁷ ལྷི་] DPCH ; om. NT ⁸ ཨེ།] DNHT (Cf. 惡法賢讚) ; ཨོ། PC(*Tīkā* DP)

བ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ སོགས་ པའི། དཔོས་ གྲུབ་ མཚོག་ གི་ རྒྱལ་ རྒྱལ་ གདབ་ བོ། ། བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ རྣོ་ རྣོ་ ལྷ་ རྣོ་ ལྷ་
 རྒྱལ་ ཡང་² ལྷ་ དང་ གསུང་ དང་ ལྷགས་ རྣོ་ རྣོ་ ཐམས་ ཅད་ ལས་ ལྷག་ རྒྱ་ རྒྱ་ རྣོ་ ལ་ སོགས་ པ་ ལྷག་ རྒྱ་ ཐམས་ ཅད་
 རྒྱ་ དམ་ རྣོག་ གི་ སེམས་ དཔའ་ ལྷང་ དམ་ རྒྱང་ དང་ པོའི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ རྒྱ་ རྣོ་ ལྷ་ རྒྱལ་ བཞུགས་³ པར་ ལྷར་ རྟོ། ⁴
 དེ་ རྣས་ བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ རྒྱང་ རྒྱབ་ སེམས་ དཔའ་ རྣོ་ རྣོ་ ལྷ་ རྣོ་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ རྒྱ་ ལེ་ ཤེས་
 རྒྱ་ ལྷག་ རྒྱའི་ རྣོ་ རྣོ་ ཞེས་ རྒྱ་ བའི་ རྟིང་ དེ་ འཛིན་ ལ་ ལྷོམས་ པར་ ཞུགས་ དམ་ ལྷག་ རྒྱ་ ཐམས་ ཅད་ རྒྱ་ རྣོ་ རྣོ་ དམ་
 རྣོག་ ཅས་ རྒྱ་ བའི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ རྣོ་ རྣོ་ འདི་ གསུངས་ སོ།།

59

[D 164a7 ; P 168b7 ; C 180a7 ; N 315b2 ; H 120b6 ; T 20a5]

[(Tīkā D) 179b5 ; (Tīkā P) 218a4]

ལྷའི་⁵ དཀྱིལ་ འཁོར་⁶ དང་ པོའི་ ལྷོར་ བས་ སྤེས་ ལ། རྣང་ ལྷ་ རྣོ་ རྣོ་⁷ ཐེག་ གི་⁸ འཁོར་ ལོ་ སྤོའོ། ། ⁹ དེ་ བཞིན་ ལྷ་
 དེའི་ དལུས་ ལྷ་ དཀྱིལ་ འཁོར་ བརྒྱད་¹⁰ པར་ ཐེག་ བཏབ་¹¹ ལ། དལུས་ ལྷ་ བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ རྣོ་ རྣོ་ ལྷ་ རྣོ་ ལྷག་
 གཤིས་ དམ་ རྣོག་ གི་ ལྷག་ རྒྱ་ བཅོངས་ པ། ཞལ་ རྣས་ པར་ བཞད་¹² པ་ གཞག་ པར་ རྒྱའོ། ། ¹³ དེའི་ མདུན་ ལྷ་ རྣོ་
 རྣོའི་¹⁴ ལྷའི་ མཚོག་ ཅས་ རྒྱ་ བ་ རྣོ་ རྣོ་ བསྟེམས་ པ་¹⁵ འཛིན་ པའོ། ། གཡས་ ལྷ་ རྣོ་ རྣོ་ ལྷགས་ ཞེས་ རྒྱ་ བ་ རྣོ་ རྣོ་
 ལྷའི་ མཚོག་ འཛིན་ པའོ། ། རྒྱབ་ ལྷ་ རྟིང་ དེ་ འཛིན་ རྣོ་ རྣོ་ ཞེས་ རྒྱ་ བ་ རྣོ་ རྣོ་ འཛིན་ པའོ། ། གཡོན་ ལྷ་ རྣོ་¹⁶ རྣོ་ རྣོ་
 ཞེས་ རྒྱ་ བ་ བསྟེམས་¹⁷ པ་¹⁸ འཛིན་ པའོ། ། བར་ ལྷའི་¹⁹ མཚོམས་²⁰ ལྷ་ ལྷག་ རྒྱའི་ ལྷ་ རྣོ་ ཞེས་ རྒྱ་ བ་ དང་།
 གཤིས་ པ་ ལ་ རི་ རོར་ རྒྱ་ ལྷ་ རྣོ་²¹ ཞེས་ རྒྱ་ བ་ དང་། གསུམ་ པ་ ལ་ རི་ རོར་ རྒྱ་ ལྷ་ རྣོ་²² ཞེས་ རྒྱ་ བ་ དང་། བཞི་

1 པའི། (Tīkā DP); པ་ DPCNHT 2 ཡང་། NT(Tīkā DP); རྒྱང་ DPCH 3 བཞུགས་ ། DPCHT; གཞུགས་
 N 4 རྟོ། ། DPCH ; རྟོ། NT 5 ལྷའི་ ། PCNHT ; ལྷ་ ལེ་ D 6 འཁོར་ ། DPCNHT ; འཁོར་ རི་ (Tīkā DP)
 7 རྣོ་ རྣོ་ ། DNHT ; རྣོ་ རྣོ་ PC(Tīkā DP) 8 གི་ ། PCNHT ; གིས་ D 9 སྤོའོ། ། DCNHT ; སྤོའོ། །
 P 10 དཀྱིལ་ འཁོར་ བརྒྱད་ ། DPCNHT ; (Cf. 八輻輪 法賢訳) 11 བཏབ་ ། DPCNHT ; བཏབ་ པ་ (Tīkā
 DP) 12 བཞད་ ། DCNHT ; གཞག་ P 13 གཞག་ པར་ རྒྱའོ། ། DH ; བཞག་ པར་ རྒྱའོ། PC ; གཞག་ བོ། །
 NT 14 རྣོའི་ ། DPC ; རྣོ་ NHT 15 རྣོ་ རྣོ་ བསྟེམས་ པ་ ། PC ; རྣོ་ རྣོ་ བསྟེམས་ པར་ DNHT ; (Cf. 手持金剛杵
 法賢訳) 16 རྣོ་ རྣོ་ རྣོ་ རྣོ་ ། DPCNHT ; (Cf. 最上金剛菩薩 法賢訳) 17 བསྟེམས་ པ་ འཛིན་ པ་ ། DPCNHT ;
 (Cf. 持金剛杵 法賢訳) 18 པ་ ། PC ; པར་ DNHT 19 ལྷའི་ ། DNHT ; ལྷོ་ PC 20 མཚོམས་ ། DCNHT ;
 འཚོམས་ P 21 རོར་ རྒྱ་ ལྷ་ རྣོ་ ། DPCNHT ; (Cf. 義拳菩薩 法賢訳) 22 རོར་ རྒྱ་ ལྷ་ རྣོ་ ། DPCNHT ; (Cf.
 智拳菩薩 法賢訳)

པ་ ལ་ རི་ ལས་ གྱི་ ལྷ་ རྩེན་ ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། རང་ གི་ བྱག་ རྒྱ་ དང་ བྱག་ མཚན་ ཡང་ འཛིན་ པར་ བྱའོ། ། ལྷོ་ རྣམས་
སུ་ རི་ རོ་ རྗེ་ བསྐྱེམས་ མ་¹ ལ་ མོགས་ པའི་ བྱག་ རྒྱའི་ ལྷ་ མོ་ རྣམས་ གི་ བར་ བྱའོ།།
T20b

60

[D 164b3 ; P 169a3 ; C 180b3 ; N 315b6 ; H 121a4 ; T 20b1]

[(*Tikā* D) 180a2 ; (*Tikā* P) 218b1]

དེ་ རྣམ་ དམ་ ཚིག་ གི་ བྱག་ རྒྱ་² ཡོངས་ སུ་ བརྩམ་³ ལ་ རང་ ཉིད་ ཞུགས་ རྣམ་⁴ བྱག་ རྒྱ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ ལྷོ་ བ་ དཔོན་
བྱ་⁵ འགྱུར་ རོ། ། དེ་ རྣམ་ བརྩམས་⁶ ཉེ་ དོས་ གྲུབ་ ཐམས་ ཅད་ རོན་ ཡོད་ པས་⁷ ཐོབ་⁸ པར་ འགྱུར་ རོ། ། བྱག་ རྒྱ་
ཐམས་ ཅད་ གྱི་ ཡེ་ ཤེས་ གྱི་ དབང་ བྱག་ ཏུ་ ལྷ་ ར་ མེད་ པ་ ཡང་ དག་ པར་ རྗོགས་ པའི་ བྱང་ རྒྱབ་ ཏུ་ ལྷུར་ བ་⁹ ལྷུར་
བར་ མཐོན་ པར་ རྗོགས་ པར་ འཚང་ རྒྱ་ བར་ འགྱུར་ རོ། ། དེར་ ཞུགས་ རྣམ་ བྱག་ རྒྱ་ བཅིངས་¹⁰ པ་ བཅོམ་ ལྷན་
འདས་ ལས་¹¹ བསྐྱབ་ པར་¹² བྱ་ ཞིང་། རོ་ རྗེ་ མིང་ གི་¹³ དབང་ བསྐྱར་ བས་ དབང་¹⁴ བསྐྱར་ ལ་ འདི་ ལྷན་ ཅེས་¹⁵
བརྗོད་ པར་ བྱའོ།།
N316a

སྐྱ་ གསུང་ ལྷགས་ གྱི་ རོ་ རྗེ་ ཡི། ། གཞུགས་ བརྟན་ ལྷ་ བྱར་ ལྷོར་ བ་ ཡིས། ། (d)
H121b

བྱག་ རྒྱ་ གྱུན་ ཞེས་ བྱ་ བར་ བསྐྱགས། ། (e) དམ་ ཚིག་ དོས་ གྲུབ་ གྱུན་ ལྷེར་ བའོ།།

ལྷོ་ བ་ བཞུགས་¹⁶ པ་ ཡང་ དེ་ བཞེན་ རོ།།

བྱག་ རྒྱ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ རོ།།

1 རོ་ རྗེ་ བསྐྱེམས་ མ་ །] DPCNHT ; (Cf. 金剛香 法賢訳) 2 བྱག་ རྒྱ་ །] DPCNHT ; ལྷ་ རྩེན་ (*Tikā* DP)
3 བརྩམ་ །] DNHT ; གཞུང་ PC ; འཛིན་ པ་ (*Tikā* DP) 4 རྣམ་ །] DPNHT ; ར་ C ; རྣམ་ ལྷོ་ བ་ དཔོན་ མེད་ པར་ ཡང་ (*Tikā*
DP) 5 ལྱ་ །] DPC(*Tikā* DP) ; ཏུ་ NHT 6 བརྩམས་ །] DCNHT(*Tikā* DP) ; བཅོམས་ P 7 པས་ །] DPCH
; པར་ NT(*Tikā* DP) 8 ཐོབ་ །] DPC(*Tikā* DP) ; འཕོབ་ NHT 9 ལྷུར་ བ་ །] DPCH ; om. NT 10 བཅིངས་ །]
DPCH ; བཅིང་ NT 11 ལས་ །] DPCH ; ལ་ NT 12 པར་ །] DPCT ; པ་ NH 13 གི་ །] DCNHT ; གིས་ P
14 དབང་ །] DPCH ; om. N 15 ཅེས་ །] DPCH ; om. NT 16 བཞུགས་ །] DPC ; གཞུག་ NHT(*Tikā* DP)

61

[D 164b6 ; P 169a6 ; C 180b7 ; N 316a3 ; H 121b2 ; T 20b4]

[(Tīkā D) 183b5 ; (Tīkā P) 223b2]

སྐྱུབ་¹ བ་ དང་ དངོས་ ལྷུང་ རྣམས་² ། གྲང་ དེ་ བཞིན་ རོ།³

62

[D 164b6 ; P 169a6 ; C 180b7 ; N 316a3 ; H 121b2 ; T 20b4]

[(Tīkā D) 184a4 ; (Tīkā P) 224a3]

དེ་ རྣམ་ མ་ བསྐྱབས་ པའི་ ལས་ རྣམས་ ། གྲང་ དེ་ བཞིན་ རོ།⁴

- (1) ཕྱག་ ལྷུ་ ཐམས་ ཅད་ བཅིང་ བ་ བསྐྱབས་⁵ བ་ ལ་ རི་ རྗེང་ གར་ རྗོ་ རྗེ་ ལུ་ ལྷུར་ ལྱིས་ སོ། (f)
- (2) ཕྱག་ ལྷུ་ ཐམས་ ཅད་ བསྐྱབས་⁸ བ་ ལ་ རི་ རྗོ་ རྗེ་ རྗེ་ རོའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྱིས་ སོ། (g)
- (3) དམ་ རྗེ་ ཐམས་ ཅད་ བསྐྱབས་⁹ བ་ ལ་ རི་ རྗོ་ རྗེ་ འདོད་ པའི་ ལུ་ ལྷུར་¹⁰ ལྱིས་ སོ།
- (4) སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་¹¹ རྗེས་ ལུ་ རྗེས་ པར་ བུ་ བ་ ལ་ རི་ རྗོ་ རྗེ་¹² རྗེས་ བ་ རྗེ་ རོའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྱིས་ སོ།
C181a
- (5) ཐམས་ ཅད་¹³ དབང་ དུ་ བུ་ བ་ ལ་ རི་ རྗོ་ རྗེ་ བཞད་ པའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྱིས་ སོ།
D165a
- (6) ཐམས་ ཅད་ བཅིང་ བ་ ལ་ རི་¹⁴ རྗོ་ རྗེ་ བསྐྱམས་ པའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྱིས་¹⁵ སོ།
- (7) ཐམས་ ཅད་ བསྐྱམས་¹⁶ པར་ བུ་ བ་¹⁷ ལ་ རི་ རྗོ་ རྗེ་ ལུ་ ལུ་¹⁸ ལྷུ་ ལྷུ་ ལུ་ ལྷུར་ ལྱིས་ སོ།
P169b
- (8) ཐམས་ ཅད་ ལྷུགས་ པར་ བུ་ བ་¹⁹ ལ་ རི་ རྗོ་ རྗེ་ རྗེས་ རྗེས་²⁰ ལྷུ་ ལུ་ ལྷུར་²¹ ལྱིས་ སོ།

¹ ལྷུབ་] DNHT ; བསྐྱབས་ PC ² རྣམས་] DPCNHT ; ཐམས་ ཅད་ (Tīkā DP) ³ རོ།] DPCHT ; om. N
⁴ རོ། |] DPCT ; om. NH ; རི་ (Tīkā DP) ⁵ བསྐྱབས་] DPCH ; ལྷུབ་ NT ⁶ གར་] DCH ; ལ་ P ; ལར
NT ⁷ རྗེ་] DPC ; རྗེའི་ NHT ⁸ བསྐྱབས་] DPCH ; ལྷུབ་ NT ⁹ བསྐྱབས་] DPCH ; ལྷུབ་ NT ¹⁰ རྗོ་ རྗེ་ འདོད་
པའི་ ལུ་ ལྷུར་] (Cf. 金剛毗柁印 法賢訳) ¹¹ ཐམས་ ཅད་] DPC ; om. NHT ¹² རྗོ་ རྗེ་] DPCH ; om.
NT ¹³ ཐམས་ ཅད་] DPCNHT ; སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ (Tīkā DP) ¹⁴ རི་] DPCNH ; om. T ¹⁵ ལྱིས་]
DPCNHT ; རྗེ་ རོའི་ (Tīkā DP) ¹⁶ བསྐྱམས་] DCNHT ; བསྐྱམས་ P(Tīkā DP) ¹⁷ པར་ བུ་ བ་] DNHT ; བ་
PC(Tīkā DP) ¹⁸ ལུ་] DCNHT ; ལུ་ P ¹⁹ ལྷུགས་ པར་ བུ་ བ་] (Cf. 合[*]婆那 法賢訳) ²⁰ རྗེས་ རྗེས་]
DPCNHT ; རྗེས་ (Tīkā DP) ²¹ རྗོ་ རྗེ་ རྗེས་ རྗེས་ ལྷུ་ ལུ་ ལྷུར་] (Cf. 金剛隸波拳印 法賢訳)

- (9) བམས་ ཅད་ བཅོང་ བ་¹ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ བསྐྱམས་² པའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།
- (10) བམས་ ཅད་ གསལ་³ པ་ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ ལོ་ བོའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།
- (11) བམས་ ཅད་ བཟའ་ བ་⁴ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ གཞོད་ ལྷིན་ ལྷི་ ལུ་ ལྷུར་⁵ ལྷིས་ སོ།
- (12) བམས་ ཅད་ གཞིག་ པ་ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ རེས་ པར་ བཅོང་⁶ བའི་ ལུ་ ལྷུར་⁷ ལྷིས་ སོ།
- (13) བམས་ ཅད་ རྣལ་ བ་ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ རྣལ་ བའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།
- (14) བམས་ ཅད་ དབབ་⁸ པ་ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ འབབས་ པའི་⁹ ལུ་ ལྷུར་¹⁰ ལྷིས་ སོ།
- (15) བམས་ ཅད་ གར་ བྱེད་ ལུ་ གཞུག་ པ་¹¹ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ གར་ ལྷི་ ལུ་ ལྷུར་¹² ལྷིས་ སོ།
- (16) བམས་ ཅད་ ལྷོར་ གཞུག་ པ་ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ བརྟུང་ བའི་¹³ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།
- (17) བམས་ ཅད་ རེངས་ པར་ བུ་ བ་ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ དམིགས་ པའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།
- (18) གཞན་ ལྷི་ དཔུང་ བམས་ ཅད་ ལྷུགས་¹⁴ པ་ དང་ འཕྱེ་ བོར་ བུ་ བ་¹⁵ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ ཚེན་ པོ་¹⁶ འཕྱེ་ བོའི་¹⁷ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།
- (19) ཕྱག་¹⁸ ལྷུ་¹⁹བམས་ ཅད་²⁰ དམོལ་²¹ བ་ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ བར་ པའི་²² ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།
- (20) རྫོ་ རྩེ་ མཁའ་ འཕྱོ་ མ་ བམས་ ཅད་ ལྷི་ ཕྱག་ ལྷུ་²³ གཞིག་ པ་²⁴ ལ་ ཉི་ རྫོ་ རྩེ་ ལྷུ་ མཛོད་ ལྷི་ རྫོ་ རྩེ་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།
- (21) གཞུག་²⁵ པ་ བམས་ ཅད་ ལྷི་ ཕྱག་ ལྷུ་ དཔེ་ བ་ ལ་ ཉི་ ལྷུ་ མཛོད་ ལྷི་ རྫོ་ རྩེ་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།

¹ བཅོང་ བ་] DCNH (*Tikā* DP) ; བཅོང་ བ་ P ; བཅོང་ བ་ T ; (Cf. 令卑拏那 法賢訳) ² བསྐྱམས་] DPCHT ; བསྐྱམས་ N ³ གསལ་] DPCH(*Tikā* D) ; གསལ་ NT (*Tikā* P) ⁴ བཟའ་ བ་] (Cf. 跋叉那 法賢訳) ⁵ རྫོ་ རྩེ་ གཞོད་ ལྷིན་ ལྷི་ ལུ་ ལྷུར་] (Cf. 金剛藥利拳印 法賢訳) ⁶ བཅོང་] DPC(*Tikā* DP) ; འཚོར་ NHT ⁷ རྫོ་ རྩེ་ རེས་ པར་ བཅོང་ བའི་ ལུ་ ལྷུར་] (Cf. 金剛[★]卑拏那拳印 法賢訳) ⁸ དབབ་] DCNHT ; དབབ་ P ⁹ པའི་] DPCNHT ; པའི་ རྫོ་ རྩེ་ (*Tikā* DP) ¹⁰ རྫོ་ རྩེ་ འབབས་ པའི་ ལུ་ ལྷུར་] (Cf. 金剛阿吠舍拳印 法賢訳) ¹¹ གར་ བྱེད་ ལུ་ གཞུག་ པ་] (Cf. 令作[★]哩參 法賢訳) ¹² རྫོ་ རྩེ་ གར་ ལྷི་ ལུ་ ལྷུར་] DPCNH ; རྫོ་ རྩེ་ གར་ T ; (Cf. 金剛[★]哩參拳印 法賢訳) ¹³ བརྟུང་ བའི་] DCNHT ; གསལ་ གི་ P(*Tikā* DP) ¹⁴ ལྷུགས་] DCNHT(*Tikā* DP) ; ལྷུག་ P ¹⁵ ལྷུགས་ པ་ དང་ འཕྱེ་ བོར་ བུ་ བ་] (Cf. 母枳羯囉那 法賢訳) ¹⁶ པོ་] DPCNH(*Tikā* DP) ; པོའི་ T ¹⁷ བོའི་] DC(*Tikā* DP) ; པའི་ PNHT ¹⁸ ཕྱག་] DPCNHT ; གཞན་ ལྷི་ ཕྱག་ (*Tikā* DP) ¹⁹ ལྷུ་] DPC ; ལྷུས་ NHT ²⁰ ཅད་] DPCNHT ; ཅད་ ལས་ (*Tikā* DP) ²¹ དམོལ་] DCNHT ; མོལ་ P ; ལྷུལ་ (*Tikā* DP) ²² པའི་] DPCNHT ; བོའི་ (*Tikā* DP) ²³ ལྷུ་] NT(*Tikā* DP) ; ལྷུས་ DPCH ²⁴ རྫོ་ རྩེ་ མཁའ་ འཕྱོ་ མ་ བམས་ ཅད་ ལྷི་ ཕྱག་ ལྷུ་ གཞིག་ པ་] (Cf. 解諸拏吉爾印 法賢訳) ²⁵ གཞུག་] DCNHT(*Tikā* DP) ; གཞུག་ P

- (22) ཕྱག་ ལྷ་ ཐམས་ ཅད་ བཅིང་¹ བ² ལ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ ལུ་ ལྷུར་³ ལྷིས་ སོ།།
- (23) ཕྱག་ ལྷ་ ཐམས་ ཅད་ རྫོ་ རྗེར་⁴ ལུ་ བ་ ལ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།།
- (24) ཐམས་ ཅད་ ལྷིས་ གདབ་ ས་ ལ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ ར་ མོའི་ ལུ་ ལྷུར་⁵ ལྷིས་ སོ།། (h)
- (25) ཐམས་ ཅད་ ལྷེ་ མར་ ལུ་ བ་ ལ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ བཟང་ ཤོའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།།
- (26) ཐམས་ ཅད་ རྣམ་ སར་ གཞིག་ སར་⁶ ལུ་ བ⁷ ལ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ གདུག་⁸ སའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།།
- (27) ཐམས་ ཅད་ གཞིག་⁹ ས་ དང་ རྣམ་ སར་ གཞོམ་ ས་ ལ་ འི་ དབང་ ཤོའི་ རྫོ་ རྗེ་ ¹⁰ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།།
- (28) ལྷའི་ རྣང་ དུ་ གནས་ ཤིང་ ཆགས་¹¹ ས་ ལ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ གནོན་¹² ཤོའི་¹³ ལུ་ ལྷུར་¹⁴ ལྷིས་ སོ།།
- (29) གཞུགས་ མང་ ཤོར་ ལྷོན་ ས་ ལ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་¹⁵ ལྷ་ ཆོགས་ སའི་¹⁶ རྫོ་ རྗེ་¹⁷ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།།
- (30) མི་ ལྷང་ བའི་ དངོས་ ལུ་ འི་ ལྷང་ བའི་ རྫོ་ རྗེ་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།། (i)
- (31) ལྷུ་ བ་ དང་ མི་ ལྷུ་ བའི་ དངོས་ ཤོ་ རྣམས་ འལུང་ བ་ ལ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་¹⁸ རྣམ་ མའའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།། N317a
- (32) རྣམ་ མའའ་ ལ་ འགྲོ་ བའི་ དངོས་ ལུ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་¹⁹ བསྐྱམས་ སའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།། (i) D165b
- (33) རིག་ ས་ འཛོན་ སའི་ དངོས་ ལུ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ རྗེ་ སའི་ ལྷིའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།། P170a
- (34) དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ ས་ ཐམས་ ཅད་²⁰ མཚོང་ སའི་ དངོས་ ལུ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ ལས་ ལྷི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།།
- (35) ཐམས་ ཅད་ མཚུན་ སའི་ དངོས་²¹ ལུ་ བ་ ལ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ ཡེ་ ཤེས་ ལྷི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།།
- (36) རོར་ ཐམས་ ཅད་ ལྷི་ དངོས་ ལུ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ རོར་ ལྷི་²² ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།། T21b
- (37) ཕྱག་ ལྷ་ ཐམས་ ཅད་ ལྷི་ བདག་ ཤོ་ ཉིད་ ལ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ ཕྱག་ ལྷའི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།།
- (38) ལས་ ཐམས་ ཅད་ ལྷི་ དངོས་ ལུ་ འི་ རྫོ་ རྗེ་ ཐམས་ ཅད་ ལྷི་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷིས་ སོ།།

¹ བཅིང་ བ་] DH(*Tika* DP) ; བཅིངས་ ས་ PCNT ² ཕྱག་ ལྷ་ ཐམས་ ཅད་ བཅིང་ བ་] (Cf. 禁制諸印 法賢訳)
³ རྫོ་ རྗེ་ ལུ་ ལྷུར་] DPCNHT ; རྫོ་ རྗེ་ ལུ་ ལྷུར་ ལྷི་ ལུ་ ལྷུར་ (*Tika* DP) ; (Cf. 金剛散提拳印 法賢訳) ⁴ རྗེར་] DCNHT(*Tika* DP) ; རྗེ་ P ⁵ རྫོ་ རྗེ་ ར་ མོའི་ ལུ་ ལྷུར་] (Cf. 金剛摩怛哩拳印 法賢訳) ⁶ སར་] DPCH ; ས་ NT(*Tika* DP) ⁷ ལ་ བ་] DPCH ; om. NT(*Tika* DP) ⁸ གདུག་] DPCHT ; གདུག་ N ⁹ གཞིག་ ས་] DPCNHT ; གཞི་ ས་ (*Tika* DP) ¹⁰ རྗེ་] DPCNHT ; རྗེའི་ (*Tika* DP) ¹¹ ཆགས་] DPC ; འཆགས་ NHT ; འཆག་ (*Tika* DP) ¹² གནོན་] DPCNHT ; གནོན་ (*Tika* DP) ¹³ ཤོའི་] DPCHT ; ཤོའི་ N ¹⁴ རྫོ་ རྗེ་ གནོན་ ཤོའི་ ལུ་ ལྷུར་] (Cf. 金剛禁拳印 法賢訳) ¹⁵ རྫོ་ རྗེ་] DPCNHT ; om. (*Tika* DP) ¹⁶ ཤོའི་] DCH ; ས་ PNT ¹⁷ རྫོ་ རྗེ་] DP ; རྫོ་ རྗེའི་ NHT(*Tika* DP) ; om. C ¹⁸ རྫོ་ རྗེ་] DPCH ; om. NT ¹⁹ རྫོ་ རྗེ་] DPCNT ; om. H ²⁰ ཅད་] DPCNHT ; ཅད་ ལ་ (*Tika* DP) ²¹ ཤོའི་ དངོས་] (*Tika* DP) ; ས་ DPCNHT ²² ལྷི་] DCNHT(*Tika* DP) ; ལྷིས་ P

(39) དཀྱིལ་ འཁོར་ ཐམས་ ཅད་1 ཟུབ་ བ་ ལ་ རི་ རྫོ་ རྗེ་ འཛིན་ པའི་ ལུ་ ལྷོར་ ལྱིས་ སོ།

(40) རང་2 ཉིད་ འདས་ བ་ དང་ མ་ འོངས་ བ་ དང་ ད་ ལྷོར་ ལྷོར་ བ་3 ལྷོན་ བ་ ལ་ རི་4 རྫོ་ རྗེ་ ལྷགས་ ལྱི་5 མཚོག་
གི་ ལུ་ ལྷོར་ ལྱིས་ སོ།

(41) རྫོ་ རྗེ་ འཛིན་ བ་ ཉིད་ ལ་ རི་ རྫོ་ རྗེ་ བསྐྱེམས་ པའི་ ལུ་ ལྷོར་ ལྱིས་ སོ།

(42) སངས་ ལྷོས་6 ཉིད་ ལ་ རི་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ལྱི་ རྫོ་ རྗེའི་7 ལུ་ ལྷོར་ ལྱིས་ སོ།

བདེ་ བ་ ཚེན་ པོའི་8 རྫོ་ རྗེ་ རོན་ ཡོད་ པའི་ དམ་ ཚོག་ གི་ རྫོག་ པའི་ ལྷུལ་ པོ་ ཚེན་ པོ་ ལས་ ལྷག་ ལྷུ་ ཐམས་
ཅད་ ལྱི་ ལུ་ ལྷོར་ ལྱི་ དམ་ ཚོག་ ཅེས་ བྱ་ བ་ རྫོག་ པའི་ ལྷུལ་ པོ་ ཚེན་ པོ་ རྫོགས་ སོ། 9
ལུ་ ལྷོར་ ལྱི་ རྫོག་ པའོ། 10

H123a

1 ཅད་ ། DPCNHT ; ཅད་ ལྱི་ དོས་ (Tikā DP) 2 རང་ ། DPCNHT ; བདག་ (Tikā DP) 3 ལྷོར་ བ་ ། (Tikā DP) ; ལྱི་ དོས་ ཟུབ་ རྣམས་ DPCNHT 4 རི་ ། DCNHT ; om. P 5 ལྷགས་ ལྱི་ ། (Tikā DP) ; ལྷགས་ ལྱི་ འི་ DPC ; ལྷགས་ ལྱི་ NHT 6 ལྷོས་ ། DPCNHT ; ལྷོས་ བ་ (Tikā DP) 7 རྗེའི་ ། DPCNHT ; རྗེ་ (Tikā DP) 8 པོ་ ། DPC ; པོའི་ NHT 9 སོ། ། DCNHT ; སོ། P 10 ལུ་ ལྷོར་ ལྱི་ རྫོག་ པའོ། ། DPCH ; om. NT

第6章 後註

- (^a) AdhŚ 18.
 (^b) AdhŚ 19.
 (^c) AdhŚ 20.
 (^d) [STTS 2552-4ab] *kāyavākcittavajrāṇām pratibimbaprayogataḥ* |
 (^e) Cf. [STTS 259-v.14cd] *sarvamudrāprasiddhas tu vajramuṣṭinibandhanāt* ||
 (^f) Cf. [STTS 259-v.14cd] *sarvamudrāprasiddhas tu vajramuṣṭinibandhanāt* ||
 (^g) Cf. [STTS 259-v.14cd] *sarvamudrāprasiddhas tu vajramuṣṭinibandhanāt* ||
 (^h) Cf. [ŚP Ch.1, 18-(14)] སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་གདུང་པ་ལ་ནི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཕྱག་རྒྱས་སོ།།
 (ⁱ) Cf. [STTS 238-v.3] *tathaiṅviṣṭam ātmānam ākāśo 'ham iti svayam | bhāvayan yāvad iccheta tāvad adṛśyatām vrajet* ||
 (^j) Cf. [STTS 238-v.4] *vajrāviṣṭaḥ svayaṃ bhūtvā vajro 'ham iti bhāvayan | yāvad āruhate sthānam tāvad ākāśago bhavet* ||

CH.VII

63

[D 165b4 ; P 170a5 ; C 181b7 ; N 317a6 ; H 123a1 ; T 21b4]

[(*Tīkā* D) 188b7 ; (*Tīkā* P) 230a6]

དེ་(a) རྣམ་ བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ ཚེས་ ཐམས་ ཅད་ ལྷོས་ པ་ མེད་ པའི་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པས་ ཡང་ འཁོར་ ལོ་ ལྟར་ ཡི་

གོ་ བསྐོར་ བ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ཤེས་ རབ་ གྱི་ ས་ རོལ་¹ ། ཏུ་ ལྷིན་ པའི་ ལྷུལ་ འདི་ བཤད་ དོ། ²

- (1) རོ་(b)(c) བོ་ ཉིད་ མེད་ པའི་ ལྷུལ་ གྱིས་ ཚེས་ ཐམས་ ཅད་ ལྷོད་ པའོ།
- (2) མཚན་ མ་ མེད་ པའི་ ལྷུལ་ གྱིས་ ཚེས་ ཐམས་ ཅད་ མཚན་ མ་ མེད་ པའོ།
C182a N317b
- (3) ལྷོན་ པ་ མེད་ པའི་ ལྷུལ་ གྱིས་³ ཚེས་ ཐམས་ ཅད་⁴ལྷོན་ པ་ མེད་ པའོ།
- (4) ཤེས་ རབ་ གྱི་ ས་ རོལ་ ཏུ་ ལྷིན་ པ་ ཡོངས་ ལྷུ་ དག་ པས་ ཚེས་ ཐམས་ ཅད་ རབ་ བཞིན་ གྱིས་ འོད་ གསལ་ བའོ།

64

[D 165b6 ; P 170a7 ; C 182a2 ; N 317b2 ; H 123a4 ; T 21b6]

[(*Tīkā* D) 190b2 ; (*Tīkā* P) 232a8]

དེ་ རྣམ་ བཅོམ་ ལྷན་ འདས་ འཇམ་ དཔལ་ གཞོན་ ལྷུར་ ལྷུར་ པས་⁵ དོན་ འདི་ ཉིད་⁶ ལྷུ་ ཚེར་ ལྷོན་ ཏེ། ⁷ བཞིན་ འཇུམ་

བཞིན་ ཏུ་ རལ་(d) སྲི་ དེས་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ འདེབས་ ཤིང་ ཤེས་ རབ་ གྱི་ ས་ རོལ་ ཏུ་ ལྷིན་ པའི་

སྤྱིང་ ཤོའི་ མཚོག་⁸ འདི་ གསུངས་ སོ། ¹ ཅུ།

¹ རོལ་] DPCNH ; རོལ་ གྱི་ T ² དོ། |] DH ; དེ། | PCNT ³ གྱིས་] DPCNHT(*Tīkā* P) ; གྱིས་ (*Tīkā* D) ⁴ ཅད་] DPCNHT ; ཅད་ དེ་ (*Tīkā* DP) ⁵ པས་] DPCH ; པ་ NT ⁶ ཉིད་] DPC ; om. NHT ⁷ ཏེ།] DPCH ; ཞིང་ NT ⁸ ཤོའི་ མཚོག་] DNHT ; ཤོ་ PC

65

[D 165b7 ; P 170a8 ; C 182a3 ; N 317b3 ; H 123a6 ; T 21b7]

[(Tīkā D) 190b6 ; (Tīkā P) 232b6]

དེ རྣམ་ འདི གསུངས་ བ་ ཅས་ གྱིས་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ བ་ གམས་ ཅད་ འདུས་ བར་¹ མཛོད་ རྣམ་ དང་ མོའི་ དཀྱིལ་
 འཁོར་ གྱི་ ཚྱུལ་ གྱིས་ བཞུགས་ མོ། ། དེ་ རྣམ་ འཇམ་ དཔལ་ གཞོན་ རྩུར་ རྩུར་ བ་ ཚོས་ གམས་ ཅད་ མོ་ ཉིད་ མེད་
 བས་² ལྷོས་ བ་ མེད་ པའི་ རལ་ གྱི་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ ཉིང་ དེ་ འཛོན་ ལ་ ལྷོས་ བར་ ཞུགས་ རྣམ་ འཁོར་ ལོ་ ལྟར་ ཡི་ བོ་
 བསྐོར་ བ་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ འདི་ གསུངས་ མོ།
P170b
D166a
H123b
T22a

66

[D 166a1 ; P 170b1 ; C 182a5 ; N 317b5 ; H 123b1 ; T 22a1]

[(Tīkā D) 191a6 ; (Tīkā P) 233a8^(e)]

ཕྱིའི་³ དཀྱིལ་ འཁོར་ ཅི་⁴ ལྟ་ བའི་ རྣང་ དུ་ འཁོར་ ལོ་ གྱིས་ ལ། ཨ་ ལ་ རོགས་⁵ པའི་ ཡི་ བའི་ སྤོང་ བ་ བོ་ རིམས་⁶
 བཞིན་ དུ་ གྱི་ བར་ བྱའོ། ། དེ་ རྣམ་ དཀྱིལ་ འཁོར་ བརྒྱད་ པའི་ ཚྱུལ་ གྱིས་⁷ ཐིག་ བཏར་ ལ་ དེའི་ ལྷེ་ བ་ ལ་ བཅོས་
 ལྷན་ འདས་ འཇམ་ དཔལ་ གཞོན་ རྩུ་ གཞོན་^(f) རྩུའི་ ར་ ལུགས་ འཚང་ ཞིང་ འཇུས་ བ་ དང་ བཅས་ བ་ རྣམ་ མའའི་
 མདོག་ ཅན་ རྒྱག་ བཞི་ དང་ རལ་ གྱིས་⁹ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ བ་ གམས་ ཅད་ ལ་ འདེབས་ བར་ གཞུགས་¹⁰ བར་ བྱའོ།
 དེའི་ མདུན་ ལ་ རོགས་ བར་¹¹ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པའི་¹² ལྷ་ རྣམས་ གཞུགས་¹³ བར་ བྱའོ། ། ཕྱིའི་ མཚོསས་¹⁴ རྣམས་
 ལུ་ ཤེས་ རབ་ གྱི་ བ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ བ་ བཞི་ ལུང་ ཇི་ ལྟར་ ཐོབ་ བ་ བཞིན་ དུ་¹⁵ གཞུགས་ བར་ བྱའོ། ། ལྷོ་ རྣམས་ ལུ་
N318a
 བྱི་ མཚོན་ མ་ བཞི་ གཞུགས་¹⁶ བར་ བྱའོ། ། འདི་ ལྟ་ ལྷོ། རལ་ གྱི་ དང་ མདུང་ 17དང་ ལྟར་ བཟེད་ དང་ ལྷོགས་ བམ་

¹ བར་] DPC ; བ་ NHT ² བས་] DNHT ; བ་ PC ³ ཕྱིའི་] DPCNHT(Tīkā P) ; དེའི་ (Tīkā D) ⁴ ཅི་]
 DPCH ; ཇི་ NT(Tīkā DP) ⁵ རོགས་] DCNHT(Tīkā DP) ; ལྷོགས་ P ⁶ རིམས་] DPNHT(Tīkā D) ; རིམ་
 C(Tīkā P) ⁷ དཀྱིལ་ འཁོར་ བརྒྱད་ པའི་ ཚྱུལ་ གྱིས་] DPCNHT ; ཙ་ བའི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ གྱི་ ཚྱུལ་ དུ་ (Tīkā D) ⁸ གཞོན་
 རྩུ་] DCNH ; om. PT ⁹ གྱིས་] DPCNH ; གྱི་ T(Tīkā D) ¹⁰ གཞུགས་] DPH ; བཞུགས་ CNT(Tīkā D)
¹¹ བར་] DPCNH(Tīkā D) ; བས་ T ¹² པའི་] DPCNH(Tīkā D) ; བ་ T ¹³ གཞུགས་] DH(Tīkā D) ; བཞུགས་
 PCNT ¹⁴ མཚོསས་] DCNHT(Tīkā D) ; འཚོསས་ P ¹⁵ ལུང་ ཇི་ ལྟར་ ཐོབ་ བ་ བཞིན་ དུ་] (Cf. 依法 法賢訳)
¹⁶ གཞུགས་] DNHT ; བཞུགས་ PC ¹⁷ མདུང་] (Cf. 爍吉帝 法賢訳)

རྣམས་ མོ། ། དེ་ རྣམ་ རལ་ གྱི་ དང་ རློགས་ བམ་ གྱི་¹ ལུག་ རྒྱལ་² དེ་ བཞིན་ དུ་ ཚོས་ གྱི་ རློབ་ དཔོན་ དུ་ ཕྱིན་ གྱིས་
བརྒྱབ་ མོ།

67

[D 166a4 ; P 170b5 ; C 182b1 ; N 318a2 ; H 123b6 ; T 22a5]

[(*Tīkā* D) 192a2 ; (*Tīkā* P) 233b1^(g)]

དེ་ རྣམ་ རལ་ གྱི་ རླུངས་ ཉེ་³ རལ་ གྱི་ མིང་ གི་⁴ དབང་ བསྐྱར་ བས་ དབང་ བསྐྱར་ ལ་ འདི་ རླུང་ ཅེས་⁵ ཚོས་ འདི་
C182b
བཤད་ པར་ བྱ་ ལྟེ།

རལ་ གྱི་ འདི་ རི་ རྟག་ ལུང་⁶ ལ། ། ཤེས་ རབ་ རྩལ་ འདི་⁷ དཀར་⁸ རྣམ་ ཞིང་ །

རྣམ་ མཁར་⁹ མངས་ རྒྱས་ རློབ་ བ་ ཡིས། ། འདེབས་ ལ་ རྒྱུར་ ཏུ་ འགྲུབ་ པར་ འགྲུར།།
H124a

མངས་ རྒྱས་ བསྟན་ པ་ བསྐྱར་¹⁰ རྒྱར་ དང་ ། སེམས་ ཅན་ མང་ རོ་ བསྐྱར་¹¹ པའི་ རྒྱར། །

འདིས་ བསང་ རླིག་ པར་ མི་ འགྲུར་ ཞིང་ ། བསོད་ རྣམས་ དག་ ཁྱང་ ཐོབ་ པར་ འགྲུར།། (h)

རློབ་ མ་ རྣམས་ ལའང་¹² དེ་ བཞིན་ ཉེ། ། ཤེས་ རབ་ གྱི་ ས་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པ་ ཡོངས་ རུ་ རློགས་ པའི་ དཔོན་ ལུག་
རྣམས་ གྱིས་ རྒྱར་ ཏུ་ རླ་ ལ་ མེད་ པ་ ཡང་ དག་ པར་ རློགས་ པའི་ བྱང་ རྒྱབ་ ཏུ་ མཛོན་ པར་ རློགས་ པར་ འཚོང་ རྒྱ་ བར་
འགྲུར་ རོ། ། ཚོས་ གྱི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ རོ།

68

[D 166a7 ; P 170b8 ; C 182b4 ; N 318a6 ; H 124a4 ; T 22a8]

[(*Tīkā* D) 196a1 ; (*Tīkā* P) 240b1]

¹ གྱི་] DPCNHT ; གྱི་ (*Tīkā* D) ² རྒྱས་] (*Tīkā* D) ; རྒྱ་ DPCNHT ³ ཉེ་] DPCNHT ; རྣམ་ (*Tīkā* D) ⁴ གི་] NHT ; གིས་ DPC(*Tīkā* D) ⁵ འདི་ རླུང་ ཅེས་] DPCH ; om. NT ⁶ རྩལ་] DPCNT ; རྩལ་ H ⁷ འདི་] DPCH ; རི་ NT(*Tīkā* D) ⁸ དཀར་] T(*Tīkā* D) ; བཀར་ DPCNH ⁹ མཁར་] DPCH ; མཁར་ NT(*Tīkā* D) ¹⁰ བསྐྱར་] DPCH(*Tīkā* DP) ; རླུང་ NT ¹¹ བསྐྱར་] DPCH(*Tīkā* DP) ; རླུང་ NT ¹² ལའང་] DPCNHT ; ལ་ ཡང་ (*Tīkā* DP)

སྐྱབ་¹ བ་ ཡང་² དེ་ བཞིན་ རོ།།

69

[D 166a7 ; P 170b8 ; C 182b4 ; N 318a6 ; H 124a4 ; T 22a8]

[(Tikā D) 196a7 ; (Tikā P) 241a]

དེ་ རྣམ་³ མ་ བསྐྱབས་ བར་ ཡང་ དེ་ བཞིན་ ཏུ་ ལས་ རྣམས་ འགྲུབ་ བར་ འགྱུར་ བ་ རི།

P171a

(1) རྫོང་ བ་ ཉིད་ གྱི་ ཉིང་ དེ་ འཛིན་ ཐོབ་⁴ བ་ ལ་ རི་ ཐམས་ ཅད་ རྣམ་ མཁའ་ བསྐྱོམས་ བས་ མོ།།

T22b

(2) མཚན་ མ་ མེད་ པའི་ ཉིང་ དེ་ འཛིན་ ཐོབ་⁵ བ་ ལ་ རི་ མཚན་ མ་ དང་ བུལ་ པའི་ ཉིང་ དེ་ འཛིན་ བསྐྱོམས་ བས་ མོ།།

D166b

(3) རྫོན་ བ་ མེད་ པའི་ ཉིང་ དེ་ འཛིན་ ཐོབ་⁶ བ་ ལ་ རི་ རྫོན་ བ་ མེད་ བ་ བསྐྱོམས་ བས་ མོ།།

N317b

(4) རང་ བཞིན་ གྱིས་ འོད་ གསལ་ བ་⁷ ཚོས་ གྱི་ ཡི་ ཤེས་ ཐོབ་⁸ བ་ ལ་ རི་ ཤེས་ རབ་ གྱི་ བ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ བ་ བསྐྱོམས་ བས་ མོ།།

(5) ཉེན་⁽ⁱ⁾ མོངས་ བ་ ཐམས་ ཅད་ གཅོད་⁹ བ་ ལ་ རི་ ཚོས་ བསྐྱོམས་ བས་ མོ།།

(6) ཡི་ གཤམ་ ཅད་ གྱི་ དེས་ པའི་ ཚོག་ གི་ ཡི་ ཤེས་ ལ་ རི་ རྫོན་ བ་ མེད་ པའི་ ཡི་ ཤེས་ བསྐྱོམས་ བས་ མོ།།

(7) གནས་ ཐམས་ ཅད་ ཏུ་ ཡི་ གཤམ་ ཚོས་ གྱི་ བུ་ བ་ མཐོང་ བ་ ལ་ རི་ ཞལ་ ལ་ མོགས་ པའི་ ཡི་ གཤམ་¹⁰ རོ་ བོ་ ཉིད་ བསྐྱོམས་¹¹ བས་ མོ།།

H124b

(8) དེ་ བཞིན་ གཤམ་ བ་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ བྱང་ རྒྱབ་¹² ཐོབ་¹³ བ་ ལ་ རི་ རྫོང་ རྗེ་¹⁴ རལ་ གྱི་ བུག་ རྒྱས་ མོ།།

¹ སྐྱབ་] DNHT(Tikā DP) ; བསྐྱབ་ PC ² བ་ ཡང་] DPC ; བའང་ NHT ; བ་ དག་ རི་ (Tikā DP) ³ དེ་ རྣམ་] (Tikā DP) ; om. DPCNHT ⁴ ཐོབ་] DPCH ; འཕོབ་ NT ⁵ ཐོབ་] DPCH(Tikā DP) ; འཕོབ་ NT ⁶ ཐོབ་] DPCH ; འཕོབ་ NT ⁷ བ་] DPC ; པའི་ NHT ⁸ ཐོབ་] DPCH ; འཕོབ་ NT ⁹ གཅོད་] DPCNHT(Tikā D) ; བཅོད་ (Tikā P) ¹⁰ གཤམ་] DCNHT(Tikā DP) ; གཤམ་ P ¹¹ བསྐྱོམས་] DPCNHT(Tikā D) ; བསྐྱོམ་ (Tikā P) ¹² རྒྱབ་] DPC ; རྒྱབ་ བ་ NHT ¹³ ཐོབ་] DPCNHT ; འཕོབ་ (Tikā DP) ¹⁴ རྗེ་] DPCH ; རྗེ་ NT(Tikā DP)

བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྗེ་རྟོན་ཡོད་པའི་དམ་ཚིག་¹ ཉུག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་² ལས། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ལྷར་ཡི་གེ་
 བསྐྱར་བའི་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་³ ཉུག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྫོགས་སོ། །⁴ འཇམ་དཔལ་གྱི་ཉུག་པའོ།⁵

C183a

¹ ཚིག་། PCNHT ; ཚིག་གི་ D ² ཆེན་པོ་། DPCH ; om. NT ³ བ་། DPC(*Tika*) ; བའི་ NHT ⁴ སོ།
 ། ། DCNHT ; ལྟོ། ། P ⁵ འཇམ་དཔལ་གྱི་ཉུག་པའོ། ། DPCH ; om. NT

参考文献

【一次文献】

Adhyardhaśatikā Prajñāpāramitā. TORU TOMABECHI, *Adhyardhaśatikā Prajñāpāramitā Sanskrit and Tibetan Texts*. China Tibetology Publishing House. Austrian Academy of Sciences Press. Beijing–Vienna, 2009.

Nāmamantrārthāvalokinī. ANTHONY HENRY FEAD TRIBE, *The names of wisdom. A critical edition and annotated translation of chapters 1-5 of vilāsavajra's commentary on the Nāmasaṃgī, with introduction and textual notes*. Unpublished D.Phil. thesis, Faculty of Oriental Studies, University of Oxford, 1994.

Prasannapadā. LOUIS DE LA VALLÉE POUSSIN, *Mūlamadhyamakakārikās (MādhyaṃikaSūtras) de Nāgārjuna avec la Prasannapadā Commentaire de Candrakīrti*, Bibliotheca Buddha IV, 1903–1913.

Sarvatathāgatatatvasaṃgraha. 堀内寛仁, 『梵藏漢対照初会金剛頂経の研究 梵文校訂篇』(上)(下), 密教文化研究所, 1983(上) 1974(下).

Sādhanamālā. BENOYTOSH BHATTACHARYA, Gaekwad's oriental series, 41. 2 vols. Baroda: Oriental Institute, 1968.

【二次文献】

1. 和文

『理趣広経』の翻訳研究会. 2013. 「*Śrīparamādyā* 校訂テキスト第1章」『大正大学総合佛教研究所年報』35, pp. (134)–(166).

『理趣広経』の翻訳研究会. 2014. 「*Śrīparamādyā* 校訂テキスト第2章・第3章」『大正大学総合佛教研究所年報』36, pp. (141)–(161).

『理趣広経』の翻訳研究会. 2015. 「*Śrīparamādyā* 校訂テキスト第4章・第5章」『大正大学総合佛教研究所年報』37, pp. (69)–(85).

2. 欧文

Conze 1978. EDWARD CONZE, *The Prajñāpāramitā Literature. Second Edition*.

Revised and Enlarged, Bibliographia Philologica Buddhica. Series Maior
I, Tokyo: The Reiyukai.

【その他】

加納 2011. 加納和雄. 「書評・新刊紹介: 苦米地等流校訂 *Adhyardhaśatikā*
Prajñāpāramitā: Sanskrit and Tibetan Texts」『密教学研究』43, pp. 205 –
223.

